

Approaches to Zionism

1) שו"ת בני בני ח"ב מאמר ב'

ישנן ארבע קבוצות החלוקות בדעותיהן על מדינת ישראל. לקבוצה הראשונה אני קורא מביאי המשיח כי הם בטוחים שמדינת ישראל היא התחלת הגאולה הסופית על קבוצה זו נמנים חוגי ישיבת מרכז הרב ואחרים יש מדוגלי קבוצה זו הסוברים שתהליך ביאת המשיח כבר התחיל ויש הסוברים שהתהליך עומד להתחיל הם מצביעים על מקצת סימני הגאולה לפי התלמוד והמדרשים אשר לדעתם כבר באו ואומדים שאלה עיקר ועל סימנים אחרים שלא באו אומרים שאינם עיקר בינתיים ושיבואו בעתיד גם את הסימנים אשר לדעתם כבר באו הם מפרשים לפי פרושים המתאימים לדעתם ומתעלמים מן פרושים שאינם מתאימים לדעתם כפרוש המהרש"א בענין הרי ישראל הנותנים פרים במסכת סנהדרין דף צ"ח ע"י בשו"ת בני בני ח"ב חלק א' עמוד נ"ח בהג"ה ואולם עיקר יסודם הוא שאינם מקבלים בדעתם שיכול להיות הסבר אחר חוץ מהתחלת ביאת המשיח ולכן הם ממרובי האמונה בענין זה והדבר נחשב אצלם לפשוט וברור

קבוצה שניה היא של מרחיקי השטן הסוברים שמדינת ישראל היא יצירה של השטן על קבוצה זו נמנים חוגי הנטורי קרטא ואחרים יש הסוברים שה' בקש לנסות את הצדיקים לבל יגררו אחרי המדינה ויש הסוברים שאין ה' מביא נסיון על צדיקים שאינם יכולים לעמוד בו אלא ניתנה רשות לשטן והוא עושה מדעתו הם מצביעים על מקצת מאמרים בתלמוד ובמדרשים ואומרים שאלה עיקר ואילו על מאמרים אחרים אומרים שאינם עיקר והם בוחרים פרושים המתאימים לדעתם ומתעלמים מפרושים שאינם לפי דעתם והם ממרובי האמונה בענין זה וגם אצלם לא תועיל ההגות והויכוח. . .

הקבוצה השלישית היא של מחשיבי האדם הסוברים שאין במדינת ישראל מן הגאולה ואף לא מן השטניות אלא היא מעשה בני אדם ולא תיערב בה הכוונת הא-ל על קבוצה זו נמנה מי שאילולא היה פרופסור לא היו שומעים לו ואילולא דעתו זו לא היו שומעים עליו וכיון שהדוגלים בדעה זו קרובים להכחיש ההשגחה העליונה כי מחסרים ממנה נסי הזמן לכן היא מתי מספר עד שכמעט אינה נמנית אלא על ראשה

והקבוצה הרביעית היא של מחסרי הידיעה הם אומרים שאי אפשר לקבוע טיבה של העצמאות עד שיתברר עוד. על קבוצה זו נמנים ראשי הישיבה אוניברסיטה בניו יורק ואחרים אבל גם קבוצה זו היא מתי מספר כי הרבים רוצים הסבר לכאן או לכאן

2) Rabbi Gil Student, <http://www.torahmusings.com/2005/05/religious-zionism-debate-v/>

On the occasion of Rav Kook's fiftieth yahrtzeit, R. Nissan Alpert eulogized him and began by pointing out that both Rav Kook and the Satmar Rav were outside of the mainstream on this issue. There is no reason that one's teachings should be excluded from the community any more than the other's.

3) תשובות איברא ח"ב סימן קט

נרתעתי בקראי בחומותינו מיום ה' מרחשון תשי"ט דברי בלע שצריך למסור נפש שלא לעזור למדינת ישראל נגד הקמים עליהם להכחידם ופוסקים זה דין עפ"י תורה"ק על סמך מה שאסרו חז"ל למרוד באומות והוא גלוי פנים בתורה שלא כהלכה להביא בסכנה מליונים יהודים חז"ל הזהירו שלא למרוד באומה שכבר כבושים תחת ידם משום סכנה אבל לאחר שפרקו עול המלוכה אף שעברו על האזהרה צריך לעזרם במסירת נפש וכן היה קודם חורבן בית שני שחכמי ישראל הזהירו שלא לפרוק עול רומי וגם מלך ישראל היה נגד המרד ובכ"ז כשפרץ המרד ונמשכה המלחמה עזרו חכמי ישראל להמורדים. . .

וכל הרבנים שהיו נגד הציונות ויסוד המלוכה ה' זה קודם הקמתה אבל אחר שכבר קמה ונהיתה המשתדל לספות ביד אומות העולם אפילו לא ה' בזה סכנה הריהו מוסר גמור ורודף כלל ישראל וכל שכן כפי המצב שממש סכנת כליה בזה. . .

המאמרים שכתבתי קודם הקמת המדינה וגם אח"כ (שרבים מהם נדפסו כעת בס' לב איברא) יעידו שאיני מחסידי הממשלה ושהתנגדתי בכל עז להקמת המדינה (ולכן אף שקרוב אני ברוח להאגודה איני נמנה על חבריה בכדי שלא לחשבני הסכמתי עמהם בהקמת המדינה) אבל עתה חובת כולנו לעזור את המדינה נגד רודפיה מבחוץ

ולהדריכה בדרך התורה שכל נתיבותיה שלום והשומע דברי גידופין של תומותנו ושותק חוששני לומר שנתפס על דבריהם וכבר אמרו חז"ל שמצות תוכחה אפילו תלמיד לרב ואפילו הדיוט בכהן גדול עליו להוכיח את הגדול שבגדולים כי אין חכמה ואין תבונה וגו' ואין חולקים כבוד לרב

4) מכתב מאליהו ח"ג ד' שנ"ב

... אולי אתחלתא דגאולה תהי קודם התשובה... מה שאנו בו עכשיו באה"ק קשה להגדירו כעת כאתחלתא דגאולה אבל עכ"פ חסדים גדולים מן הקצה אל הקצה הם, מקצה היסורין של חורבן ששת אלפי אלפים מאחינו (יגדור ה' את הפרצה) אל קצה השני התישבות עמנו במדינתו בארץ הקדושה מזה צריך ללמוד ולקבוע אמונה בלב אוי לפי שיבא ליום הדין ועדיין סומא הוא מלראות דבר מוחשי כזה

5) אמת ליעקב שמות י"ב - ב

הוסיף רבינו בכמה הזדמנויות שכך עלינו להבין גם את הקמת מדינת ישראל בימינו שלאחר החורבן הגדול והייאוש שנאחז בקרב שארית הפליטה וכן לאור מצבם הנואש והאבוד של יהדות רוסיה סיבב הקב"ה את הקמת המדינה כדי לחזק את הזהות היהודית ולקיים את הקשר שבין יהדות הגולה וכלל ישראל

6) God is Proof Enough, R. Walter Wurzbarger, p. 90

On the one hand, he categorically refuses to treat the establishment of the State of Israel as a Messianic event. For all his enthusiasm for an independent Jewish State, he was not prepared to accord it the preliminary status of Atchalta De'Geulah (the beginning of the Redemption). On the other hand, he was unequivocally opposed to the do-nothing passivity of the pietists as they await the arrival of the Messiah.

7) שו"ת יביע אומר חלק ו - או"ח סימן מא

(ה) ומלבד כל זה יש לומר כי הן אמנם רבים ועצומים מגדולי ישראל רואים בהקמת המדינה אתחלתא דגאולה, וכעין מ"ש בירושלמי (ריש ברכות), ר' חייא ור"ש בן חלפתא הוו מהלכין וראו איילת השחר שהיה בוקע אורה. א"ל ר"ח לר"ש בן חלפתא ברבי כך היא גאולתן של ישראל בתחלה קימעא קימעא כל מה שהיא הולכת היא רבה והולכת, מ"ט, כי אשב בחשך ה' אור לי. ובמגילה (יו): מלחמה נמי אתחלתא דגאולה היא. והגר"מ כשר שליט"א בספרו התקופה הגדולה (עמודים שעד - שעח) הביא כרוז בשם דעת תורה, שחזומים עליו כמעט כל גדולי הדור, וקוראים את הקמת מדינת ישראל בשם אתחלתא דגאולה, מכל מקום הואיל ועדיין רב הדרך לפנינו כדי להגיע המנוחה ואל הנחלה, הן מבחינה מדינית וצבאית, והן מבחינה מוסרית ורוחנית, לפיכך אין לחייב לגמור ההלל בברכה.

8) ושלח אורך לראשיה, שריה ויועציה, יאיר שלג, הארץ, 01.05.2008

הרב הראשי לאנגליה, הרב עמנואל יעקובוביץ', פירסם נוסח תפילה שבו נאמר 'ברך את מדינת ישראל שתהא ראשית צמיחת גאולתנו'. כלומר, כתקווה שתהיה כזאת, ולא כקביעה שהיא כבר כזאת.

9) Rabbi Gil Student, <http://www.torahmusings.com/2005/05/religious-zionism-debate-v/>

R. Moshe Feinstein was asked about the prayer for the state of Israel. He said that it should be modified to indicate a Hopeful Zionist view, instead of a Messianic Zionist approach. The text, as he recommended, is as follows: "Our Father in heaven, the rock of Israel and its redeemer, bless the state of Israel that it become the beginning of the sprouting of our Redemption (she-t'hei reishis tzemihah ge'ulaseinu)."